

Udeležence tečaja.

Burdianova Karla iz Šmarja pri Jelšah, Grubelnikova Marija iz Črenšovcev, Grum-Skuljeva Andreja iz Gabrka nad Škofjo Loko, Hrastova Ivanka iz Makol pri Poljčanah, Jelenčeva Božena iz Boh. Srednje vasi, Kalanova Anica iz St. Vida pri Planini, Kosijeva Sonja iz Tišine, Kraljeva Marija iz Vurberga pri Ptuj, Molanova Marija iz Pobrežja pri Mariboru, Plečnikova Angela iz Čentibe, Petelinova Jožica iz Sv. Barbare pri Mariboru, Pulkova Danica iz Gorice, Rečnikova Ivanka iz Zgornje Sv. Kungote, Schottova Vida iz Bevk, Schubertova Štefka iz Ihana, Štokljeva Tončka iz Kuzme, Tavčarjeva Angela iz Javorniških Rovt, Udovičeva Francka

iz Kroke in Zupanova Marija iz Rakitne. V tečaj je bila sprejeta tudi poštna uradnica gospa Zanka Globokar-Gradova iz Grahovega.

Ob zaključku so se vršili izpiti, katerim sta prisostvovala v imenu banske uprave banski nadzornik g. Rape in referent za gospodinjstvo in kmetstvo nadaljevalno šolstvo g. šolski svetnik Josip Krošl.

Vsaka izmed udeleženk je pridobila toliko praktičnega in teoretičnega znanja ter se obenem seznanila s sistemom in namenom gospodinjstvo-nadaljevalnih šol, da bo kot voditeljica na istih lahko dosegla uspehe.

And.

JOŽE ZUPANČIČ, Litija:

Ahasverji na okup!

Ustanovimo si ekskurzijski odbor!

Samo šestvrstna notica v »Vestniku ustrežni. spolku jednot učiteljských na Morave« je opozorila češkoslovačko učitelstvo v svoji letošnji 32 številki, da bo »Ekskurzijski odbor USJU« podvzel v primeru zadostnih prijav naslednje počitniške ture: Pariz-Švica (2000 Kč), Pariz-Bretanija-Pireneji-Spanija-Francoska revijera-Benetke (2590 Kč) — na Jadran in v Jugoslavijo (1950 Kč) — ter do »Orlických hor« (350 Kč).

Nič več, kot šestvrstna notica! In ko so prišle počitnice, pa so se razleteli naši severni tovariši ne samo na pravkar navedene ture. Prišlo je toliko prigrasov, da so se morale zasnovane ekskurzije podvojiti ter izbrati še nove smeri.

Družba USJU, ki je zapustila svojo domačijo dne 4. julija t. l., se je napotila za 21 dni v našo državo. Predvsem jih je privabil naš Jadran, kjer so se prazili na našem južnem solncu in so se naučili lepote našega morja, ki jih kar niso mogli prehladiti. Za jako lepim dnevom pa so obiskali vse večje kraje ob obali — seveda so odšli iz Kotora tudi na Cetinje — ob povratku pa iz Zagreba preko Ljubljane ter so se ustavili tudi za poldrugi dan v Sloveniji, na Bledu pa so se poslovili od naše države. Podrobneje o njihovem posetu v Učiteljski tiskarni, v prostorih naše organizacije JUU, o sestanku s slovenskimi tovariši, zlasti pa

o lepem, številnem in iskrenem dočeku na ljubljanski postaji pa smo v »Učiteljskem Tovarišu« poročali že tistikrat. Dragim brat-skim gostom je bila prav posebno všeč pozornost naše organizacije, ki je poklonila vsakemu lep spominke, trije tovariši pa so jih spremenili v imenu JUU na Bled in na Jesenice, koder so se poslovili od podjetnih 60 izletnikov.

Vodstvo izleta USJU sta imela v rokah tov. predsednik Roupec Ant. ter tajnik tov. Mlejnek Josef, ki sta že preizkušena voditelja sličnih ekskurzij. Posebno tov. Mlejnek je povedel že večkrat svoje tovariše v Jugoslavijo; avgusta pa je vodil drugo učiteljsko skupino v Anglijo; — iz Londona je poslal na razglednici pozdrave vsem ljubljanskim znancem.

Ali ni to za nas silno zanimivo in vabljivo, kako hite naši češkoslovaški tovariši ob času počitnic ven v svet, da si širijo svoje znanje, da spoznavajo življenje izven domače ograje?

Za podjetni ekskurzijski odbor USJU naj govore letošnje počitniške »maršrute«. Vse seveda z Wilsonovega kolodvora v Pragi: 1. Tunis-Alžir. 2. Egipt-Palestina. 3. Nordkap-Helsingfors. 4. Pariz-London — (270 oseb v dveh skupinah!). 5. Švica. 6. Pariz-Korsika (2 skupini). 7. V Jugoslavijo (za 14 dni). 8. Grško-Turčija. 9. Pariz (9 skupin na

kolonialno razstavo). To je samo en del njihovih izletov, poleg onih, že uvodoma navedenih.

Zanimivo je, kar mi je povedal tov. Mlejnek. USJU se pripravlja že za novo izletniško sezono: stopili so že v zvezo z ruskiimi oblastmi, ki jih vabijo na obisk na sovjetske meje. Učvrstili so za prihodnje leto med drugim tudi naslednjo pot: Praga-Krakov-Premisl-Kijev - Moskva-Saratov-Astrahan-Kaspiško morje-Tiflis-Jalta-Odesa-Bukarešta-Praga. Vsa dolga pot velja z oskrbnino in vožnjo 150 dolarjev.

In to je samo ena smer iz pestrega sporeda za prihodnje počitnice...

Tistega potem se še tudi vsi spominjamo: obiska angleških učiteljev in učiteljic pod vodstvom mlade ravnateljice Boucherjeve in tov. Edwardsa. Zelja, da poromajo v svet, jim je potisnila v roke popotno palico, ki so jo usmerili semkaj v naše kraje, kjer so prebili v zadovoljstvu več tednov. Kar zmorejo v velikem tovariš iz bogate dežele funt-sterlingov, bi ne bilo nemogoče v manjšem izvesti v dinarski valuti.

Ali menite, da ne?

Čemu sem vse to navedel? Zgolj zaradi spominov pač ne! Rad bi pa vzbudil med našimi tovarišicami in tovariši veselje do popotovanja Res: veselje! Pa vem, da sem zelo, zelo pozen. Veselja do popotovanja pač ni treba več vzbujati. Te vesele, bohemске — »ciganske« krvi, ki nam kar zaigra od veselja, kadar si naložimo nahrbtnik in vzamemo popotni les v roke; — ali pa se upremo v pedale koleca z balanco tja nekam v neznani svet... ali pa... no, pa saj za sredstva, ki nas bodo povedla v svet, ne bomo v zadregi — imamo pač vsi več kot dovolj.

Prav gotovo sem prepričan, da je tudi med nami dovolj navdušenih Ahasverjev, ki se jim hoče na pot.

Da že nismo šli, je krivda pač v tem, ker še nimamo ekskurzijskega odseka.

Pa smo zdaj tudi v tem pogledu za korak dalje. Tako predsednik sekcije tovariš Dimnik kakor tudi ostali odbor je uvidel potrebo osnovanja ekskurzijskega odseka. V zadnji seji je bil sprejet naš predlog za ustanovitev EO v okviru JUU. Razen privoljenja od glavnega odbora pa nimamo še ničesar. Prepričan sem, da bomo našli tudi dovoljno število podjetnih tovarišic in tovarišev, ki bi bili voljni sodelovati pri organiziranju novega odseka. Le to naj povem še danes, da sem že govoril o EO z nekaterimi ljubljanskimi in tudi podeželskimi tovariši. Vsi so bili s predlogom zelo zadovoljni. Le v okrepitve nam bo, ako se bo krog naših prijateljev razširil. Vsakdo nam je dobrodošel, vsaka zdrava misel nam bo v oporo, vsak pameten nasvet bomo z veseljem sprejeli.

Podrobneje programa ne bom razvijal danes. To vse kasneje! Zgolj tehnične uredbe, organizacijski aparat i. dr. (pravilnike) bomo priključili po USJU. Zakaj ne bi povzeli dobre stvari tovarišev iz CSR. Vse drugo pa nam bo prinesla — praksa.

Kdor želi sodelovati (kot vodnik posameznih ekskurzij, kot tolmač za inozemstvo itd.) ga prosimo za prijavo. Če ima že kaj zasnovanega načrta, predloge... naj sporoči.

Naj oživi in naj procvita EO, najmlajši v JUU!

celim pevskim zborčkom, vse to bi bilo seveda še efektnejše na odru, n. pr. celo kot mimični otroški ples s spremljevanjem zbora Tempa posameznih figuric odtehtani, vendar v živahni skupni igri.

5. Pod zelenim oknom.

Ljubezniva pesmica se zamore seveda peti tudi enoglasno Primitivni klavir mora biti vseskozi diskreten in gladko tekoč.

6. Vrabec in konj.

Kakor »Mačka, miš in miška«, tako se zamore tudi ta igrice vprizoriti z dvema malima solistoma in končnim zborom na odru. Pianist naj pazi na izrazita glasbena motivčka vrabca in konja.

7. Ura in 8. Grešnikova molitev sta pesmi resnega značaja. Prva se more peti kajpada tudi v enoglasnem zboru tehtno, ne hitno in najrajše vse štiri kitice. »Grešnikova molitev« zamore biti religiozen samospjev tudi za odrasle pevce (bariton ali alt) in ga morejo peti tudi v cerkvi.

Najugodnejše se prezentira vseh osmer pesmi skupaj ob priliki šolske Levstikove proslave, lahko se pa pojo seveda tudi posamezno doma, v šoli ali kjerkoli.

Zdi se mi, da se šolsko petje naše mladine preveč giblje le v okviru sicer lepe in najvestnejše gojitve potrebne narodne pesmi, vendar edino le narodne pesmi prepevati vedno ne kaže. Pouk petja mora dosežati višje in čim najbolj sodobne cilje. Naprednim učiteljem petja in po novih pesmih hrepenečim mladim pevcem bo pričujoča zbirka dobro došla.

—č.

Franjo Lovšin.

»V življenje trnja, a cvetje na grob, pač bilo bi bolj narobe sadite nam raje v življenje cvetic — a trnje shranite za grobe.« —

Kam uhajajo spomini? — Kje ste mladosti dnevi? — Kje ste vzorni mladeniči?

Splošne vesti.

— Za omiljenje določb nove uredbe o določevanju vrednosti stanovanj državnih uslužbencev, je zastopstvo JUU, sekcija Ljubljana podvzela na pristojnih mestih potrebne korake. Zaznali smo, da so se merodajni činitelji v Ljubljani prav iskreno zavzeli za učiteljstvo.

— Učiteljsko združništvo. Učiteljstvo ima in vzdržuje nekaj stanovsko-gospodarskih podjetij, ustanov in društev, ki dobro uspevajo, koristijo vsestransko njih članom in so učiteljstvu v ponos. Učiteljska tiskarna v Ljubljani oskrbuje ves stanovski tisk, preskrbuje pa tudi drugim stanovom in društvom potrebne tiskovine, knjige itd. Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta v Ljubljani je pomagala v stiski in zadregi že marsikakemu učitelju s posojilom na nizke obresti in z ugodnimi pogoji za vračilo. Učiteljska domova v Ljubljani in Mariboru pridno zbirata kapital za varna zavetišča v Ljubljani in Mariboru, potrebna učiteljskim otrokom pri nadaljnji izobrazbi. Gospodarska poslovalnica v Mariboru je dobro začela svoj posel, izkazovala bo pa še lepše uspehe, ko se je bodo oklenili v večji meri učitelji(ce), kot člani in zahtevali njenega posredovanja pri naročilih. »(Združni vestnik« št. 8./II.).

— Zadržni tečaj za učitelje. Jugoslovensko učiteljsko združjenje je priredilo drugo združni tečaj za učitelje, ki je trajal od 3. do 14. avgusta t. l. Tečaj se je vršil v Ljubljani na učiteljskem in ga je posečalo 40 učiteljev. Poučevali so: naš ravnatelj Trček o osnovnih pojmih socialne ekonomije, o združni ideologiji, zgodovini in pionirjih, o združnem pravu in o ustroju ter delovanju združenja; naš tajnik Smodiš o teoriji knjigovodstva, o praktičnem knjigovodstvu kreditnih združenj in o bilanciranju; šolski nadzornik Grum o dvostavnem knjigovodstvu v gospodarskih združenjih; naš revizor Rožet o kmetijskem blagovnanstvu. Na koncu so vsi obiskovalci položili skušnjo in prejeli spričevala, ki jih je predpisala prosvetna uprava. — Vsi učitelji so vneto sledili pouku in s prav dobrimi uspehi položili izpit. Upamo, da ga bodo položili v praktičnem združnem delu s še boljšim uspehom v korist naroda in čast sebi. »(Združni vestnik« št. 8./II.).

— Novi razredi za nezadostno razvite otroke. Z odlokom prosvetnega ministra so dovoljeni v Dravski banovini pomožni razredi za nezadostno razvite in pohabljeni otroke, in sicer: v Kočevju v Zavodu za slepe, razred za slepe; na osnovni šoli v Trbovljah, na osnovni šoli na Jesenicah, na osnovni šoli v St. Vidu nad Ljubljano, na osnovni šoli na Viču in na osnovni šoli pri Devici Mariji v Polju se odprli povsod po en pomožni razred, pomožna šola v Mariboru dobi še en razred.

Potrebnosti za šolska ročna dela

Za g. učiteljice 10% popust.

L. Putan - Celje

LISTEK

EMIL ADAMIČ:

Mladini ob 100 letnici rojstva Fr. Levstika.

Mislím, da mi ne bo nihče očital greha, ako se zavzamem sam, kot avtor, za lastno, v naslovu imenovano mladinsko zbirko, ki sem jo posvetil spominu velikega, nesmrtnega slovenskega moža.

Levstika je v okviru mladinskih pesmi dosegel s »Cicibanom« edini Zupančič. Levstikove »Otročje igre v pesencah« in vse druge mladinske pesmi so biseri, kakršnih je tudi v svetovni literaturi najti le malo. Nekatere teh pesmi bi našle celo v Modestu Musorgskem navdušenega komponista, ker prav nič ne zaostajajo za teksti njegovega slavnega »Otroškega kота«. Z velikim veseljem sem ustrelel prošnji profesorja in skladatelja Jos. Pavčiča, ki me je v imenu gosp. ministra Puclja in odbora za proslavo 100. letnice rojstva Fr. Levstika naprosil, da naj komponiram na najlažji in najpriprostejši način nekaj mladinskih tekstov velikega pesnika, ker bi jih rad pel otroški zbor velikolaške šole ob priliki odkritja Levstikovega spomenika. Iz bogatega gradiva sem izbral nekoliko bistrenu otroškemu razumevanju primernih tekstov ter jih za eno ali dvoglasni šolski pevski zbor komponiral tako, da bi ne delale niti učitelju niti malim pevcem kdove kakšnih težav. Mislil sem zlasti na nižjo in srednjo stopnjo povprečnega šolskega pevskega znanja. Pozneje sem zbirki dodal še nekaj pesmic s širšim glasovnim obsegom, ki pa nikjer ne presegajo mej najvišjih ali najnižjih otroških glasov. Pripisal sem vsaki skladbici tudi klavir, oziroma harmonijo, saj je dandanes glasbeno znanje naših učiteljev že tako visoko, da se

jih prav gotovo najde na vsaki šoli po več, ki vsaj za silo ob prilikah proslave Levstika ali drugih pevskih nastopih zamorejo podpreti otroško petje z instrumentom. In tudi ta se izlahka najde skoro povsodi. Iz lastne dolgoletne izkušnje vem, da otroci neprimerno rajše, čistejše in toplejše pojo, ako njihovo petje pogloblja in olepšuje harmonična instrumentalna podlaga. In tudi ta je v moji zbirki taka, da se je bo s pridom lahko lotil tudi manj vajen ljubitelj klavirja ali harmonija. — Za lažje izvajanje in razumevanje v zbirki se nahajajočih posameznih pesmic podajam nekoliko pripomb.

1. Pišček laja: hov, hov, hov!

Lahka, preprosta pesmica, ki se giblje od malega »h« do dvočrtnega »d«. Mali »h« je dostopen vsem malim pevcem, trije dvočrtni »d« na koncu pa se lahko pojo oktav nižje. Ako bi bila pa vendarle pesmica pre nizka, zamore jo izlahka transponirati v primerno lego. Peti se mora živo, veselo, lahno, stakirano in vedno vsaj tri ali štiri kitice brez presledka.

2. O počitnicah.

Pesmica je sicer v 3/4 taktu, a peti jo je treba na dva udara, torej po tri osminke skupaj na en udar. S tem postane živahna in radostna. Peti se mora glasno; decimni intervali (d—f) so melodični, zato kaj lahko izvedljivi. Tudi te pesmi poj vedno po več kitic brez presledka.

3. Ležaj, ninaj, tut ujnaj!

Pesmica se prilaga zlasti dekliškim glasovom. Treba jo je peti mirno, polglasno, brez vsake sentimentalnosti, srednji del hitrejši, šalivo. Poje se prav lahko tudi enoglasno ali kot samospjev.

4. Mačka, miš in miška.

Ta, nekoliko dramatični glasbeni prizorček, se lahko poje s tremi malimi solisti (mačka — modra mamica, miška — mala, neubogljiva neumnica, mačka — hinavska razbojnika) v primernih kostumih s končnim